

Briuselis, 2026 m. balandžio 21 d.
(OR. en)

17102/1/25
REV 1 ADD 1

Tarpinstitucinė byla:
2023/0228 (COD)

AGRI 746
AGRILEG 216
SEMENCES 52
PHYTOSAN 65
FORETS 151
CODEC 2207
PARLNAT

TARYBOS MOTYVŲ PAREIŠKIMAS

Dalykas: Per pirmąjį svarstymą priimta Tarybos pozicija siekiant priimti EUROPOS PARLAMENTO IR TARYBOS REGLAMENTĄ dėl miško dauginamosios medžiagos gamybos ir prekybos ja, kuriuo iš dalies keičiami Europos Parlamento ir Tarybos reglamentai (ES) 2016/2031 ir (ES) 2017/625 ir panaikinama Tarybos direktyva 1999/105/EB, (MDM reglamentas)

- Tarybos motyvų pareiškimas
- Tarybos priimtas 2026 m. balandžio 21 d.

I. IVADAS

1. 2023 m. liepos 5 d. Komisija priėmė pasiūlymą dėl teisėkūros procedūra priimamo akto dėl miško dauginamosios medžiagos (MDM) gamybos ir prekybos ja ES ir 2023 m. liepos 6 d. pateikė jį Tarybai¹.
2. Pasiūlymas grindžiamas Sutarties dėl Europos Sąjungos veikimo (SESV) 43 straipsnio 2 dalimi (įprasta teisėkūros procedūra).
3. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas nuomonę priėmė 2023 m. gruodžio 13 d.²
4. Europos Parlamente atsakingas komitetas yra Žemės ūkio ir kaimo plėtros komitetas (AGRI), o susijęs komitetas yra Aplinkos, klimato ir maisto saugos komitetas (ENVI). Pranešėju pakartotinai paskirtas Herbert Dorfmann (EPP, Italija). Europos Parlamentas poziciją per pirmąjį svarstymą priėmė 2024 m. balandžio 24 d.
5. Pasiūlymas ir atitinkamas poveikio vertinimas buvo pristatyti³ 2023 m. liepos 6 d. įvykusioje neformalioje Žemės ūkio genetinių išteklių ir inovacijų darbo grupės (toliau – darbo grupė) narių vaizdo konferencijoje ir 2023 m. liepos 25 d. Žemės ūkio ir žuvininkystės tarybos (AGRIFISH) posėdyje. Ispanijos, Belgijos, Vengrijos ir Lenkijos pirmininkavimo laikotarpiais darbo grupė toliau nagrinėjo pasiūlymą kituose posėdžiuose.
6. 2025 m. birželio 13 d. Nuolatinių atstovų komitetas susitarė dėl įgaliojimų pirmininkaujantčiai valstybei narei vesti neoficialias derybas su Europos Parlamentu⁴.
7. 2025 m. rugsėjo 1 d. Europos Parlamento AGRI komitetas nusprendė pradėti tarpinstitucines derybas su Taryba remdamasis tekstu, dėl kurio susitarta 2024 m. balandžio 24 d. plenariniame posėdyje. Sprendimas buvo patvirtintas rugsėjo mėn. plenarinėje sesijoje.

¹ Dok. 11503/23 + ADD 1.

² Dok. 5402/24.

³ Dok. 11694/23.

⁴ Dok. 9694/25 REV 1.

8. Tuo pagrindu vyko derybos su Europos Parlamentu ir Komisija siekiant išankstinio susitarimo per antrąjį svarstymą.
9. Rugsėjo – gruodžio mėn. įvyko 12 tarpinstitucinių techninio lygmens posėdžių. Trilogui pasirengta 2025 m. lapkričio 14 d.⁵ Nuolatinių atstovų komitete ir jis įvyko 2025 m. gruodžio 8 d. To trilogo metu teisėkūros institucijos pasiekė bendrą preliminarų susitarimą; jis vėliau buvo konsoliduotas parengiant galutinį kompromisinį tekstą.
10. 2025 m. gruodžio 10 d. apie trilogo rezultatus buvo informuotas Nuolatinių atstovų komitetas.
11. 2025 m. gruodžio 19 d. Nuolatinių atstovų komitetas išnagrinėjo galutinį kompromisinį tekstą ir patvirtino susitarimą dėl jo⁶.
12. 2026 m. vasario 24 d. Europos Parlamento AGRI komitetas balsavo už sutartą tekstą. 2026 m. kovo 5 d. AGRI komiteto pirmininkė nusiuntė Nuolatinių atstovų komiteto pirmininkui laišką, kuriame nurodyta, kad jei Taryba perduotų Europos Parlamentui sutartą poziciją su sąlyga, kad teksto redakciją peržiūrės teisininkai lingvistai, ji plenariniame posėdyje rekomenduos, kad per antrąjį svarstymą Parlamente Tarybos pozicijai būtų pritarta be pakeitimų⁷. Prie laiško pridėtas tekstas atitinka tekstą, kuriam 2025 m. gruodžio 19 d. pritarė Nuolatinių atstovų komitetas.

⁵ Dok. 13836/25.

⁶ Dok. 17064/25.

⁷ Dok. 7031/26.

II. TIKSLAS

13. Siūlomo reglamento dėl MDM tikslas – pakeisti Tarybos direktyvą 1999/105/EB patikslinant jos taikymo sritį ir atnaujinant jos nuostatas. Reglamentu siekiama kelių pagrindinių tikslų, be kita ko, užtikrinti atsekamumą surenkant miško dauginamąją medžiagą iš registruotų motininių medžių (t. y. sėklinės bazės) ir sertifikuojančią MDM, kad būtų garantuojama aukšta medžiagos kokybė. Juo taip pat siekiama užtikrinti vienodas sąlygas veiklos vykdytojams, skatinti inovacijas ir konkurencingumą MDM sektoriuje, kartu sprendžiant su tvarumu ir klimatu susijusius uždavinius. Be to, reglamentas bus pritaikytas prie naujų mokslo ir technikos pokyčių, pavyzdžiui, biomolekulinių metodų ir skaitmenizacijos, ir juos bus remiamas miško genetinių išteklių išsaugojimas bei tvarus naudojimas. Galiausiai juo siekiama didinti nuoseklumą su esamais oficialios kontrolės ir augalų sveikatos teisės aktais.

III. PER PIRMAJĄ SVARSTYMĄ PRIIMTOS TARYBOS POZICIJOS ANALIZĖ

14. Tarybos per pirmąjį svarstymą priimta pozicija apima toliau išdėstytus pagrindinius elementus, dėl kurių susitarė abi teisėkūros institucijos.
15. Naujuoju reglamentu nustatoma specialiai pritaikyta ir veiksminga **MDM kontrolės sistema**, kuri neįtraukiama į Oficialios kontrolės reglamento (2017/625) taikymo sritį, tačiau išlaikomos kryžminės nuorodos į tam tikrus Reglamento 2017/625 straipsnius. Šiai kontrolei vykdyti valstybės narės turės paskirti kompetentingas institucijas, turinčias pakankamai išteklių ir įgaliojimų, įskaitant galimybę patekti į veiklos vykdytojų patalpas ir susipažinti su atitinkamais dokumentais.
16. Papildant šią sistemą, tam tikros į Reglamentą 2017/625 įtrauktos nuostatos bus pakoreguotos ir įtrauktos į MDM reglamentą. Šios nuostatos bus taikomos tokiose srityse kaip rašytiniai kontrolės įrašai, oficialus sertifikavimas, Komisijos atliekama kontrolė valstybėse narėse, sankcijos ir kontrolės skaidrumas.
17. Bendras šios kontrolės sistemos tikslas – užtikrinti nuoseklią ir patikimą kompetentingų institucijų vykdomą priežiūrą, kartu kuo labiau sumažinant administracinę ir finansinę naštą visose valstybėse narėse.

18. Teisėkūros institucijos susitarė, kad nacionaliniai **nenumatytų atvejų planai** ir toliau bus rengiami savanoriškai, o jų struktūrai bus taikomi supaprastinti reikalavimai. Taip bus sumažinta administracinė našta, o valstybėms narėms bus sudarytos sąlygos pasiekti būtina parengtį ir suformuoti pajėgumus. Parlamento prašymu buvo išplėstas elementų, kurie *gali* būti įtraukiami į šiuos planus, sąrašas, o Komisijai 9 straipsnio 5 dalimi suteikti įgaliojimai apibrėžti elementus, kad būtų padedama rengti ir įgyvendinti tuos planus.
19. Kalbant apie **sėklinės bazės patvirtinimą**, susitarime išlaikomi esami sėklinės bazės patvirtinimo ir surinktos MDM sertifikavimo principai. Naujosiose nuostatose nurodyta, kad valstybės narės turi įtraukti į savo nacionalinius registrus patvirtintą sėklinę bazę, atsekamumo tikslais taip pat numatant atitinkamą visos ES sąrašą. Valstybės narės gali įgaluoti profesionaliuosius veiklos vykdytojus išsaugojimo tikslais patvirtinti sėklinę bazę vykdydamos jų oficialią priežiūrą ir kartu išlaikydamos įgaliojimus priimti galutinius sprendimus dėl jos įtraukimo į nacionalinius registrus.
20. Siekiant toliau Sąjungoje gerinti MDM kokybę, išplėstas **medžių rūšių**, kurioms reglamentas taikomas, **sąrašas**. Valstybės narės galės ir toliau lanksčiai taikyti griežtesnes ar mažiau griežtas priemones į I priedą neįtrauktų rūšių medžiams, kad būtų galima lanksčiai atsižvelgti į nacionalines miškininkystės realijas.
21. Kalbant apie **prekybos reikalavimus, susijusius su nekarantiniais kenkėjais**, į galutinį susitarimą įtraukta nuostata, kurios prašė Parlamentas. Kontrolė bus grindžiama rizika, o atliekant tyrimą bus tikrinama tik ar nėra simptomų, taip sumažinant administracinę naštą. Tai patvirtinama nauja į reglamentą įtraukta „nekarantininių kenkėjų“ apibrėžtimi.
22. Nustatyta vėlesnė reglamento **taikymo pradžios** data: penkeri metai nuo jo įsigaliojimo (vietoj trejų metų), kad būtų pakankamai laiko tinkamai pritaikyti per daugiau kaip 25 metus nusistovėjusią nacionalinę praktiką ir įgyvendinti naują kontrolės sistemą.

23. **Importuojant MDM iš trečiųjų valstybių** dalyvavimas EBPO miško sėklų ir augalų schemoje nebėra privalomas, tačiau Komisija gali į jį atsižvelgti vertindama, ar ta MDM atitinka reikalavimus, lygiaverčius tiems, kurie taikomi Sąjungoje. Taikant nukrypti leidžiančią nuostatą, valstybės narės prašymu Komisija gali laikinai leisti importuoti MDM iš trečiosios valstybės, kuri neatitinka tų reikalavimų, jei vienoje ar keliose valstybėse narėse dėl išimtinių įvykių esama atitinkamos rūšies MDM trūkumo ir to trūkumo negali užpildyti kitos valstybės narės ar trečiosios valstybės, kurių atveju lygiavertiškumas yra nustatytas.

IV. IŠVADA

24. Tarybos pozicija remiamas Komisijos pasiūlymo tikslas ir ji visapusiškai atspindi Tarybos ir Europos Parlamento derybose, padedant Komisijai, pasiektą kompromisą.
25. Todėl Taryba mano, kad jos pozicija per pirmąjį svarstymą subalansuotai atspindi derybų rezultatus ir kad priėmus reglamentą, juo bus prisidėta prie Europos miškų tvarumo ir atsparumo didinimo gerinant MDM kokybę ir prieinamumą, remiant inovacijas ir atsparumą klimato kaitai. Juo taip pat bus remiamas ES miškų sektoriaus konkurencingumas.
-